Athair agus páiste

1. **Léigh an comhrá seo le do pháirtnéir. Léigí uair amháin é agus ansin malartaígí róil. Ar dtús, cuir Gaeilge ar an bhfoclóir seo a leanas:**

a.	dinner	**c.**	cold	**e.**	hands	**g.**	dessert
b.	I'm hungry	**d.**	food	**f.**	fingers	**h.**	fridge

Tuismitheoir:	A Dhonncha, tar anseo.
Páiste:	Cén fáth? (Cad chuige? / Cad ina thaobh?)
Tuismitheoir:	Tar anseo, tá do dhinnéar réidh.
Páiste:	Ach níl ocras orm.
Tuismitheoir:	Tar isteach agus brostaigh ort, beidh do dhinnéar fuar.
Páiste:	Níl mé ag iarraidh ithe. Níl an bia sin go deas.
Tuismitheoir:	Ná bí dána. Sin bia maith folláin.
Páiste:	(*Ag ligean anála frustrachais*).
Tuismitheoir:	Nigh do lámha sula suífidh tú síos.
Páiste:	Cén fáth?
Tuismitheoir:	Tá siad salach, sin an fáth!
Páiste:	Ceart go leor.
Tuismitheoir:	Ná hith le do mhéara!
Páiste:	Cén fáth?
Tuismitheoir:	Ith suas go beo nó ní bheidh aon mhilseog agat.
Páiste:	Níl sé sin féaráilte, ní maith liom thú!
Tuismitheoir:	Ná bí ag caint nuair atá tú ag ithe. Dún do bhéal!
Páiste:	Féach, tá mé críochnaithe!
Tuismitheoir:	Maith an buachaill (an cailín)!
Páiste:	Cá bhfuil an mhilseog?
Tuismitheoir:	Faigh as an gcuisneoir é, maith thú!
Páiste:	Mmm, císte seacláide. Tá sin go deas.

Athair agus páiste
Páistí agus an Ghaeilge

1. Tá go leor téarmaí grá sa Ghaeilge. Úsáidtear iad go minic nuair a bhíonn tuismitheoirí ag labhairt as Gaeilge le páistí. Léigh na téarmaí seo a leanas:

A stóirín! – Darling!

A pheata! – Pet!

A mhuirnín! – Sweetheart!

A thaisce! – My treasure!

Anois, léigh an comhrá arís agus cuir téarmaí grá isteach sa chomhrá in áiteanna oiriúnacha.

2. Tá taithí ag páistí in Éirinn ar orduithe agus treoracha a fháil as Gaeilge. Is í an Ghaeilge teanga neamhfhoirmiúil na scoile chomh maith. Tugann múinteoirí orduithe do pháistí i rith an lae trí Ghaeilge, fiú lasmuigh den cheacht Gaeilge. Mar shampla:

Osclaígí bhur leabhair.

Tógaigí amach bhur lóin.

Déanaigí líne.

Téigí amach.

Faighigí bhur gcótaí.

An féidir leat smaoineamh ar aon treoracha nó orduithe eile a chloisfeadh páiste ar scoil?

- ✓ Tá go leor Gaelscoileanna in Éirinn chomh maith. Is éard atá i scoil lán-Ghaeilge ná scoil a mhúineann na hábhair trí mheán na Gaeilge.
- ✓ Tá na scoileanna seo lasmuigh den Ghaeltacht.
- ✓ Tá tuairim is 40,000 dalta ag freastal ar scoileanna lán-Ghaeilge.
- ✓ Is í an Ghaeilge teanga teagaisc na scoileanna agus an teanga chumarsáide idir na múinteoirí, na daltaí, na tuismitheoirí agus na boird bhainistíochta.

An bhfuil scoileanna mar sin i do thír féin?